

Statliga anslag till forskning och utveckling 2013

UF0306

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration.....	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått	4
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	4
1.1.5	Referenstider	5
1.2.	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8
B.3	Aktualitet	8

3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid.....	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	9
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation.....	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster.....	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Forskning och utveckling

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24300
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100
<i>Kontaktperson:</i>	Isabelle Söder
<i>Telefon:</i>	08 506 947 74
<i>Telefax:</i>	08 506 945 76
<i>E-post:</i>	isabelle.soder@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	Box 24300
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100
<i>Kontaktperson:</i>	Isabelle Söder
<i>Telefon:</i>	08 506 947 74
<i>Telefax:</i>	08 506 945 76
<i>E-post:</i>	isabelle.soder@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99). Uppgiftsskyldigheten avser de uppgifter som myndigheterna lämnar till undersökningen.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Inga gallringsföreskrifter föreligger.

A.9 EU-reglering

Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 995/2012.

För uppgifter som avser 2011 och tidigare gäller Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 753/2004.

A.10 Syfte och historik

Syftet med Statliga anslag till forskning och utveckling är att med utgångspunkt i regeringens budgetproposition ge en prognos avseende statliga medel för forskning och utveckling. Undersökningen följer huvudsakligen de riktlinjer för s.k. statsbudgetanalyser som utarbetats av OECD och publicerats i den s.k. Frascatimanualen, Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development, Frascati Manual, OECD 2002.

Statistiken är underställd en EU-reglering. Enligt den ska FoU-medel i fastslagen budget redovisas i början på året och en uppföljning av eventuella förändringar som skett under året redovisas året efter. I det statistiska meddelandet för 2013 redovisas dock endast den fastslagna budgeten för 2013.

A.11 Statistikanvändning

Användare av statistiken är framförallt departement och forskningsråd men också olika intresseorganisationer.

A.12 Uppläggning och genomförande

Prognosen över statens FoU-satsning bygger huvudsakligen på data från undersökningarna av FoU-verksamhet inom statliga myndigheter och universitet och högskolor kompletterat med textanalys av budgetpropositionen samt enkätutskick till de myndigheter som i den ordinarie FoU-undersökningen

angivit att de finansierat FoU genom direkta statsanslag. Till den del av prognosen som berör de offentliga forskningsstiftelserna erhålls prognosuppgifter genom enkätförfarande.

A.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras årligen till Eurostat i enlighet med Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 995/2012 och OECD.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Analysen avser att resultera i en prognos över statens satsning på forskning och utveckling det kommande budgetåret, inklusive forskningsstiftelsernas FoU-medel. Analysen omfattar anslag i budgetpropositionen (proposition 2012/13:1) samt medel från de sju offentliga forskningsstiftelserna (stiftelser bildade med medel från löntagarfonderna avsedda att stödja FoU-verksamhet). Den kulturvetenskapliga donationen till Riksbankens jubileumsfond ingår inte i populationen. Den variabel som avses att prognostisera är medel för forskning och utveckling, fördelat på syfte och ändamål samt mottagande sektorer.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

De undersökta objekten är anslagen i propositionen 2012/13:1 samt de offentliga forskningsstiftelserna.

1.1.2 Variabler

Den undersökta variabeln är statliga medel/anslag till FoU år 2013.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som redovisas är av typen total och andel. Exempel på totalmått är FoU-medel inom ett visst anslag.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen baseras dels på anslagens fördelning på utgiftsområden och politikområden enligt budgetpropositionen, dels på FoU-medelns fördelning på ändamål och mottagande sektorer enligt Frascatimanualen. Redovisning sker också på följande typer av mottagande enheter:

Universitet och högskolor

Vetenskapsrådet

VINNOVA

FAS

FORMAS
Försvarsmyndigheter
Civila myndigheter
Internationella organisationer

Utgiftsområden

Anslagen är grupperade inom 27 olika utgiftsområden. Varje utgiftsområde omfattar anslag inom en del av samhällsekonomin, till exempel *hälsovård, sjukvård och social omsorg* och *studiestöd*.

1.1.5 Referenstider

Budgetåret 2013.

1.2. Fullständighet

Inte tillämpligt på denna produkt.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statsbudgetanalysen är en prognos av statens satsning på FoU-verksamhet under det kommande budgetåret.

En jämförelse av prognosen i Statliga anslag till forskning och utveckling (SBA) och resultaten från undersökningen av myndigheternas FoU-verksamhet visar på differenser där prognosen i SBA för enskilda år kan ligga högre eller lägre än undersökningen av myndigheternas FoU-verksamhet. Även för enskilda anslag kan skillnaderna variera. Detta beror delvis på att SBA i stor utsträckning bygger på prognosuppgifter från myndigheter för det året undersökningen avser samt att dessa kan kompletteras med textanalys av budgeten för att fånga medel som eventuellt inte går till de myndigheter som svarar på enkäten, alternativt disponeras av regeringen.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällorna är i huvudsak av tre slag: Statsbudgetanalysens källor, förändringar över tiden och den manuella dataregistreringen.

I och med att budgetpropositionens innehåll har blivit alltmer summarisk har undersökningen av myndigheternas satsningar på FoU-verksamhet fått allt större betydelse för SCB:s bedömning av hur mycket statliga medel som går till FoU-verksamhet. Vi skickar en enkät till de myndigheter som i den ordinarie FoU-undersökningen angett att de har egen eller utlagd FoU-verksamhet finansierad genom direkta statsanslag.

Data registreras i en SQL-databas, varifrån de olika tabellerna som ligger till grund för resultatredovisningen genereras med hjälp av ett SAS-program. Genom olika rutiner och kontroller kan felaktigt registrerade data upptäckas och korrigeras, men den manuella dataregistreringen kan inte helt negligeras som felkälla.

2.2.1 *Urval*

Undersökningen är en totalundersökning av anslagen i statsbudgeten. Urvalet för enkätundersökningen utgörs av de myndigheter som i den senaste ordinarie FoU-undersökningen angett att de finansierat FoU via direkta statsanslag. 2013 skickades enkäter till 62 myndigheter.

2.2.2 *Ramtäckning*

100 procent.

2.2.3 *Mätning*

I enlighet med avsnitt 2.2 beskrivs här statsbudgetanalysens källor:

FoU-data

Undersökningarna om FoU inom myndigheter, universitet och högskolor används som underlag till bedömningen. Vid användning av dessa undersökningsresultat för beräkning av statens FoU-satsning måste hänsyn tas till åtminstone två saker.

För det första kan data bara appliceras på en mindre del av samtliga anslag. För en mängd anslag är alltså analysen helt baserad på textkällor. För det andra är data som kopplas till statsbudgetanalysen minst två år gammal vid respektive analystillfälle.

Myndighets- och UoH-undersökningarna genomförs med udda år som referensår och publiceras under påföljande jämnt år. Resultaten för till exempel år 2007 kan alltså användas först i statsbudgetanalysen avseende år 2009. I statsbudgetanalysen för år 2010 används samma FoU-data, då tre år gammalt. Först i SBA avseende 2011 kommer nya FoU-data att användas, då avseende 2009. Förändringar av anslag som skett under denna tidsperiod men som inte upptäcks vid textanalysen kan påverka analysresultatet. Som komplement görs därför en enkätundersökning av de myndigheter som angett att de har FoU finansierat av direkta statsanslag där vi ber om en prognos för det året analysen avser.

Textkällor

Till denna grupp av källor hör budgetpropositionen, regleringsbrev samt, i den mån de används, också forskningspropositionen och årsredovisningar. I princip skall all information som statsbudgetanalysen kräver kunna hämtas från budgetpropositionen. Det är dock ofta mycket svårt att utifrån de olika anslagsbeskrivningarna bedöma om anslagen omfattar FoU-medel, hur stora dessa medel i sådana fall är och vilka ändamål de avser. Det är dessutom mycket svårt att standardisera hur bedömningen skall göras, varför olika personer vid olika analystillfällen kan komma fram till olika bedömningar. De enda uppgifterna för statsbudgetanalysen som med säkerhet kan hämtas direkt ur budgetpropositionen är respektive anslag och utgiftsområdes totala omfattning.

Enkäten till forskningsstiftelserna

Forskningsstiftelserna tillfrågas i början av året hur mycket medel de planerar att fördela ut under året. Medlen fördelas på syfte/ändamål. Mätfel kan uppstå vid fördelningen på syfte/ändamål då uppgiftslämnarna kan ha svårigheter att klassificera FoU-medlen enligt våra definitioner. Uppgifterna är endast en

prognos och kan revideras till nästkommande SM.

2.2.4 Svarsbortfall

Det förekommer inget bortfall i den del av grundmaterialet som består av budgetpropositionen. Det kan förekomma bortfall i det grundmaterial som består i enkätsvar från myndigheter, universitet och högskolor samt offentliga forskningsstiftelser. Svarsfrekvensen för enkäten till de offentliga forskningsstiftelserna är 100 procent. Svarsfrekvensen för enkäten till de myndigheter som har FoU finansierat av direkta statsanslag var 85 procent 2013.

2.2.5 Bearbetning

En SQL-databas används för lagring av data och tabeller tas fram ur databasen via SAS. Jämförelse mellan år och redovisningsgrupper görs vid tabellframställning.

2.2.6 Modellantaganden

Följande modellantaganden görs:

Vartannat år genomför SCB en undersökning om FoU i statliga myndigheter med udda år som referensår. Den senast genomförda undersökningen avsåg år 2011¹. De deltagande myndigheterna ombeds att ange i vilken utsträckning deras FoU-verksamhet är finansierad med hjälp av statsanslag. Denna information används sedan som underlag i statsbudgetanalysen. SCB antar att om medel från ett visst anslag finansierat FoU-verksamhet så kommer en lika stor del av anslaget finansiera FoU-verksamhet i årets analys. Följande räkneexempel visar hur detta går till:

- I undersökningen anger tre myndigheter att de finansierat FoU-verksamhet med hjälp av statsanslag till en summa av respektive 100, 200 och 300 mkr. Dessa pengar kommer från anslaget A1 i budgetpropositionen för 2011.
- I budgetpropositionen för 2011 anges den totala summan för anslaget A1 till 1000 mkr. Följande beräkning görs:

$$(100 + 200 + 300)/1000 = 60 \text{ procent}$$

- Den beräknade andelen (60 procent) appliceras på anslaget A1 i budgetpropositionen för år 2013, som är på totalt 1 200 mkr, vilket resulterar i beräknade FoU-medel för anslaget A1 år 2013 motsvarande 60 procent av 1 200 mkr eller 720 mkr.

Resultatet, 720 miljoner kronor för anslag A1, kan sedan användas tillsammans med textanalysen av budgetpropositionens innehåll avseende anslaget, så att en så korrekt bedömning som möjligt av FoU-medlens storlek år 2013 kan göras. Det ovan beskrivna systemet bygger på att anslag olika år går att koppla till varandra, dvs. att anslag A1 år 2011 motsvarar anslag A1 år 2013. För de anslag som inte går att koppla bakåt i tiden används enbart textanalys. Vidare används enkäter till de myndigheter som har angett att de har FoU finansierat av statliga anslag. Om svaren visar annorlunda än SCB:s bedömning används enkätsvaren

¹ Nästa undersökning om FoU i statliga myndigheter genomförs under 2014 och avser år 2013.

till prognosen.

FoU inom universitets- och högskolesektorn

Inom utgiftsområde 16, *Utbildning och universitetsforskning*, återfinns en rad anslag för de olika universiteten och högskolorna avsedda för *forskning och forskarutbildning*. Enligt OECD:s definition ska dock inte forskarutbildning räknas som FoU. Beräkningen av denna andel bygger på data hämtade ur undersökningen om FoU inom universitets- och högskolesektorn, som i likhet med myndighetsundersökningen görs med udda år som referensår.

Den kvot av anslaget som beräknas gå till FoU för de olika universiteten och högskolorna ligger mellan 87 och strax under 100 procent.

För de lärosäten som inte har examensrätt för forskarutbildning kan ingen FoU-kvot beräknas. Detta eftersom inga doktorander finns registrerade på dessa lärosäten vilket medför att kostnaderna för utbildningsmomentet inte kan reduceras bort. I praktiken blir dessa doktorander antagna och examinerade vid ett annat lärosäte med examensrätt, även om det är lärosätet utan examensrätt som bär kostnaderna för forskarutbildningen. För de lärosäten som av denna anledning saknar FoU-kvot ges en gemensam kvot som är ett medelvärde av de lärosäten för vilka man kunnat beräkna en FoU-kvot.

För en utförlig förklaring över hur kvoterna beräknas hänvisar SCB till Statistiskt meddelande UF13SM1201, *Forskning och utveckling inom universitet och högskolor 2011*.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Analysen av statsbudgeten genomförs årligen.

3.2 Framställningstid

Januari 2013 till april 2013.

3.3 Punktlighet

Publicering var enligt SCB:s planeringskalender planerad till den 3 april 2013. Analysen publicerades enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Full jämförbarhet från 1998. Delvis jämförbarhet från 1977. De jämförelser över tiden som presenteras i SM, på www.scb.se och i statistikdatabasen baseras endast på prognosuppgifter för olika årgångar av statsbudgeten, ex:

- I SBA 2007 redovisas en prognos över FoU inom försvarsmyndigheter som uppgår till 4,0 mdkr.
- I SBA 2008 redovisas en prognos över FoU inom försvarsmyndigheter som

uppgår till 3,1 mdkr.

- Det faktiska utfallet för FoU inom försvarsmyndigheter 2007 blev 3,7 mdkr.
- När differensen mellan 2007 och 2008 redovisas används prognosvärdena för båda åren, dvs. 3,1 respektive 4,0 mdkr, och skillnaden beräknas till 0,9 mdkr. Det tas alltså ingen hänsyn till att utfallet för FoU inom försvarsmyndigheter 2007 endast uppgick till 3,7 mdkr.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Full jämförbarhet mellan grupper.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Viss samanvändbarhet med undersökningar av FoU inom statliga myndigheter och FoU inom universitet och högskolor, samt med vissa delar av nationalräkenskaperna.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Publikationer:

- Statliga anslag till forskning och utveckling, UF 17 SM 1301, SCB
- Forskning och utveckling i Sverige, UF 16 SM 1301, SCB
- Science and Technology Statistics; Eurostat
- Main Science and Technology Indicators, OECD

Databaser:

- Sveriges statistiska databaser, SCB

5.2 Presentation

Statistiken presenteras i form av text, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Utöver SM, inklusive Beskrivning av statistiken, finns dokumentation av arbetet med undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Det primärmaterial som använts är:

- Proposition 2012/13:1, som finns tillgänglig på regeringens hemsida: www.regeringen.se
- Insamlat material från undersökningarna av myndigheter och universitet och högskolors FoU-verksamhet.
- Enkät svar från de offentliga forskningsstiftelserna.
- Enkät svar från statliga myndigheter.

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Primärmaterial hålls tillgängliga för forskare efter särskilt tillstånd.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta SCB, enheten för Investeringar, FoU och IT, e-post: fou-statistik@scb.se eller kontaktperson Isabelle Söder.